

TERMÍN: 02.10.2022

xx27685xx
Recenzia C
Tomáš Dudáš
tomas.dudas@paneurouni.com

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Tomáš Dudáš**NÁZOV MATERIÁLU: **Kam tečú slovenské exporty, pán Newton?**TYP VÝSTUPU*[1]: **analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo hospodárstva SR - Centrum pre hospodárske otázky**AUTORI/KY: **Dušan Steinhauer / Kamil Boros**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Kapitola 1	Možno by stálo za zváženie v časti, ktorom sa autori venujú teritoriálnej a odvetvovej štruktúre exportu podnikov v slovenskom vlastníctve venovať priestor aj predstaveniu štruktúry týchto exportérov podľa veľkosti	Koncepcia vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie Slovenskej republiky na obdobie rokov 2022-2030 citovaná v úvode vyslovuje odkazuje na malé a stredné podnik, možno preto by bolo zaujímavé vidieť, aké je ich	Pripomienka nebola akceptovaná / Ďakujeme za veľmi zaujímavý návrh. Veľkostné kritériá by mohli byť predmetom budúceho materiálu v spolupráci s MZVaEZ SR. Následne

			zastúpenie v skupine exportérov v slovenskom vlastníctve	by bolo potrebné si pripraviť a vyžiadať databázu v spoluprácu so Štatistickým úradom SR.
2	Strana 9, odsek 1	Pri komentovaní vypadnutia RF z top 10 najväčších exportných trhov exportérov v tuzemskom vlastníctve by som pridal odôvodnenie hospodárskych sankcií po anexii Krymu v roku 2014		Pripomienka bola akceptovaná / Ďakujeme, pridali sme komentár: „Dôvodom budú aj hospodárske sankcie uvalené na Ruskú federáciu v roku 2014. Podľa UNCTADStatu (2022) klesol export EÚ 27 voči Ruskej federácii v priemere až o 49,5 %.“
3	Strana 24	Možno by som odporúchal pri prezentovaní 20 štátov s nevyužitým exportným potenciálom upresniť, či ide o štáty pre potenciál pre slovenský export ako celok, alebo ako potenciál pre podniky v slovenskom vlastníctve	Toto je dôležitý fakt, keďže sa odporúča sústredenie proexportných aktivít práve do týchto štátov, pričom podniky v zahraničnom vlastníctve je ťažké ovplyvniť proexportnou politikou.	Pripomienka bola akceptovaná / Do boxu 2 sme doplnili vysvetlenie, ktoré je v súlade s diskusiou v rámci Pracovnej skupiny Rady vlády pre konkurencieschopnosť a produktivitu: „Je pravdou, že záujem decíznej sféry je v Koncepcii vonkajších ekonomických vzťahov

				<p><i>a ekonomickej diplomacie Slovenskej republiky na obdobie 2022-2030 orientovaný predovšetkým na podporu tuzemských podnikov. Predpokladáme však, že mnoho slovenských podnikateľov umiestňuje svoju produkciu na zahraničných trhoch prostredníctvom nadnárodných odberateľov v globálnom dodávateľskom reťazci. Z toho vyplýva, že konečné poradie odzrkadľuje kombináciu potenciálu celkového slovenského exportu, ale aj tuzemského exportu slovenských subjektov a ekonomickej veľkosti partnera.“</i></p>
4	Strana 24	<p>Je otázne, nakoľko sú skúsenosti exportérov v slovenskom vlastníctve možné transferovať do navrhovaných destinácií, keďže ide prevažne o mimoeurópske krajiny, pričom skúsenosti slovenských (často malých a stredných) exportérov pochádzajú</p>	<p>Keďže export podnikov v slovenskom vlastníctve tvorilo v roku 2021 iba 12 % slovenského exportu, je preto otázne aké reálne efekty by dokázalo priniesť posilnenie proexportnej politiky v navrhovaných štátoch, ktoré sú v prevažnej mier pomerne ďaleké a mimo</p>	<p>Pripomienka bola akceptovaná / Do kap. 3 sme doplnili text: „Z toho tiež vyplýva, že naše mimoeurópske teritória s nevyčerpaným obchodným potenciálom</p>

		z geograficky blízkych krajín, ktoré sú členskými štátmi EÚ	záujmu väčšiny exportérov v tuzemskom vlastníctve	<i>predstavujú predovšetkým pre tuzemské podniky nezanedbateľnú mieru rizika. Dobrým príkladom môže byť geograficky vzdialený trh Spojených štátov amerických, kam v roku 2021 slovenské subjekty exportovali strojárske výrobky za takmer 20 mil. eur alebo elektrotechniku za 17 mil. eur. Dokonca aj do Indonézie dokázali tuzemské podniky v roku 2021 exportovať strojárske produkty v hodnote takmer 1,2 mil. eur. (podľa ŠÚ SR, 2022b; Finstat, 2022).“</i>
5	Strana 24	Bolo by zaujímavé vedieť, ako súbor identifikovaných krajín korešponduje so súčasnou štruktúrou ekonomických diplomatov SR, ale reálne to by už asi mohlo byť témou ďalšieho analytického materiálu		Pripomienka bola akceptovaná / Doplnili sme prílohu 9: „Počet ekonomických diplomatov a zastupiteľské úrady v identifikovaných potenciálnych teritóriách“
6				

7				
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Predmetnú analýzu jednoznačne odporúčam na zverejnenie. Metodologicky je analýza na vysokej úrovni a prináša zaujímavé nové výsledky. Oceňujem, že napriek použitým ekonometrickým metódam je analýza písaná prístupnou formou, a preto môže byť zaujímavá aj pre čitateľov, ktorí nie sú priamo odborníci v danej oblasti. Výsledky by mali byť odzrkadlené aj v budúcich stratégiách a materiáloch týkajúcich sa zahraničných ekonomických vzťahov Slovenska

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.